

op og således giver et nyt, hidtil lidet udnyttet kildemateriale til krigshændelserne.

Mere frugtbare nye kilder er de arkæologiske udgravninger, der er foretaget siden krigen fra polsk side, og ikke mindst deres tolkning. Et af problemerne er, at man ikke nøjagtigt ved, hvor slaget er begyndt og hvor det er afsluttet. Et af de få helt faste punkter i området er det kapel, som Ordenen kort efter lod bygge, og hvoraf rester findes. Ekdahl redegør for indholdet af de publicerede polske fundrapporter, og en gennemlæsning efterlader én med det indtryk, at der her kan gøres mere, bl.a. ved at sammenligne slagpladsen med andre senmiddelalderlige slagpladser. Nogle formodede huller, »Wolfsgraben«, kunne måske genfindes andetsteds (anm. mener at have læst om det i forbindelse med et slag i Portugal, nemlig slaget ved Aljubarrota 1385). Og når man fra polsk side afstår fra at kommentere en del små sølvklumper, der er fundet ved massegrave med brændte lig (s. 334–336), så må anm. minde om Korsbetningen ved Visby, hvor der i tilsvarende massegrave fra slaget 1361 er fundet større og mindre møntskatte (publ. af Bengt Thordeman i *Fornvännen* 1932). Man kan sikkert tillade sig at slutte ud fra de små sølvklumper, at en del faldne ikke er blevet plyndret for deres kontante beholdninger, men relativt hurtigt er blevet brændt. En undersøgelse af sølvklumpernes lødighed kan måske også antyde, om det er ordenens mønter der er blevet smeltet.

Det annoncerede andet bind vil indeholde diverse indices og litteraturfortegnelse, der meget vil lette benyttelsen af det i øvrigt så fortrinlige værk.

*Jørgen Steen Jensen*

PER SLOTH CARLSEN: Mariager kloster. Birgittinerordenen og bygningshistorien. Mariager, Udgivet af Randers Amts Historiske Samfund, 1983. 127 s. 89 kr.

Mariagers klosterjubilæum 1981 (til erindring om klosterkirkens indvielse 1481) gav anledning til en udstilling, hvis resultater, sammenfattet i bogform, er bemærkelsesværdige i flere henseender. Det er lykkedes for Per Sloth Carlsen, til trods for problemer med at få fat på hele den relevante litteratur, ved en følsom analyse af de bevarede bygninger at komme med endnu et værdifuldt bidrag til forståelsen af, hvordan de nordiske birgittinere fortolkede Birgittas foreskrifter om hvordan ordenens kloster og kirke skulle se ud. Særligt rekonstruktionen af gallerier og koranordninger i kirken må fremhæves, ligesom også forståelsen af nonne- og munkeklostrenes bygninger og evnen til at tolke dem er udmærket dokumenteret – udover at synspunkterne præsenteres pædagogisk og med velredigeret billedmateriale. Man kan anke over enkeltheder som f.eks. på kortet s. 32 (jfr. anmelderens foredrag i *Det europæiske klostervæsen. Acta Jutlandica LIX*, 1985). Til gengæld har forf. rigtigere end de fleste forstået kirkens funktion for de besøgende (s. 53f.) og flere arkitektoniske detaljer (s. 70f., s. 82f., s. 87ff. og s. 95).

*Tore Nyberg*